

Ціпцюра Т.М.
Студентка ФСП
КПІ ім. Ігоря Сікорського
Науковий керівник:
Солончук І.В., ст. викл., ФСП
КПІ ім. Ігоря Сікорського

Актуальні проблеми класифікації доказів

У процесі судового розгляду справи суд встановлює фактичні обставини справи. Оскільки такі обставини мали місце в минулому і суд не може дослідити їх безпосередньо, тому в ході засідання досліджуються джерела які містять відомості, про фактичні обставини справи. Воно спрямоване задля з'ясування наявності чи відсутності певних юридичних фактів. Таке дослідження джерел називається – судовим доказуванням, а самі відомості про факти – доказами.

Згідно з ч.1 ст.57 Цивільно-процесуального кодексу доказами визначаються - будь-які фактичні дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин, що обґрунтовують вимоги і заперечення сторін, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи [1].

Всі докази в цивільному процесі розкриваються через певну єдність за змістом, процесуальною формою, та іншими ознаками. Змістом доказів є певна сукупність фактичних даних про обставини, що обґрунтовують вимоги і заперечення сторін та інші обставини, що мають значення для справи і її правильного вирішення. Засобами доказування – є форма вираження доказів, котрі містять джерело інформації. Цивільно-процесуальний кодекс виділяє такі засоби доказування: пояснення сторін та 3-х осіб і їх представників, показання свідків, письмові докази, речові докази, висновки експертів. Але, для правильної організації процесу збирання, дослідження та оцінки доказів необхідна їх належна класифікація за видами. Найпоширенішими підставами для класифікації доказів на думку багатьох вчених, зокрема Фурса С. та Щербак С. є три основних [1;49]. Перша підстава для класифікації: за процесом формування даних про факти. За вказаним критерієм докази поділяють на - першоджерела (первинні) і похідні (копії). Первинні формуються безпосередньо від фактів, або від носія інформації, а похідні – відтворюють або копіюють дані котрі були отримані від інших джерел. Наприклад: першоджерелом може бути свідоцтво про народження, а похідним – копія такого свідоцтва. Значення такої класифікації полягає в тому що вона виявляє сам процес формування доказів і цим самим допомагає їх правильному дослідженні в судовому розгляді цивільної справи. Другою підставою є: за характером зв'язку з фактичними обставинами справи. За вказаним критерієм докази поділяють прямі та побічні. Прямі дають можливість зробити однозначний висновок що є важливішим для справи, а побічні тільки – кілька вірогідних висновків, котрі ще потрібно перевіряти. Тому дана класифікація може спричинити труднощі знаходження певної «істини», в процесуальній діяльності суду при розгляді цивільної справи. Та третя підстава для класифікації: за джерелом одержання. За вказаним критерієм докази поділяють на особисті та речові. Проте тут, виникають певні проблеми, тому що до складу особистих доказів можуть належати не тільки пояснення осіб котрі беруть участь у справі, а й різноманітні документи оскільки вони виходять від відповідних осіб. Так, пояснення сторін - це особистий доказ незалежно в котрій формі він був одержаний від даної особи: в письмовій

чи усній. До прикладу, висновок експерта – це ґрунтовний опис проведених експертом досліджень та зроблені за їх результатами висновки. Не рідко таке дослідження може бути пов'язане з певним предметом або ж матеріальним об'єктом. Проте, оскільки він дає такий висновок користуючись спеціальними знаннями в певній сфері від себе особисто - це означає, що його висновки можна віднести до категорії і особистих і речових.

Отже, можемо зробити висновок, що *плюсами* даної класифікація є: можливість виявити особливості окремих видів доказів, та раціонально їх застосовувати надалі в практиці цивільного судочинства. Адже докази мають важливе значення для правильного вирішення справи у судах, а класифікація допомагає правильно їх систематизувати. Проте, є спірні моменти, які одночасно є і *мінусами* даної системи розподілу доказів на види. До прикладу: склад особистих доказів включає в себе - не тільки пояснення осіб, які беруть участь у справі, показання свідків і висновки експертів, а й різні документи, оскільки вони виходять від відповідних осіб. А документи уже в свою чергу за класифікацією є речовими доказами. Таких невідповідностей та прогалин є досить багато. Зважаючи на стрімкий розвиток та впровадження новацій в сфері технічного забезпечення – необхідно розширити засоби доказування та відповідно і їх класифікацію.

Список використаних джерел:

1. Цивільний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс]. – 1803. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.
2. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
3. Фурса С., Щербак С., Євтушенко О. Цивільний процес України Проблеми і перспективи. – К.: Видавець Фурса С. Я., КНТ, 2006. – С.23-32.